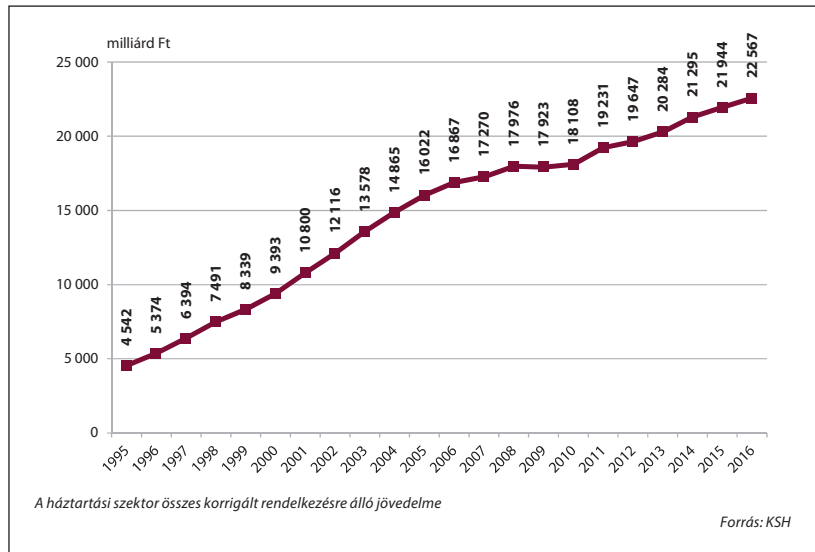

K.1.1. A háztartási szektor összes korrigált, rendelkezésre álló jövedelme

Az indikátor a KSH nemzeti számlái alapján a háztartási szektor (magánszektor) összes korrigált, rendelkezésre álló jövedelmét mutatja idősorban. A magánháztartások elsődleges jövedelmeinek egyenlegét értjük ez alatt, amelynek alapját a munkavállalói jövedelmek és a vagyontól származó jövedelmek adják, azonban ezt csökkenteni kell a vagyonnal kapcsolatos kifizetésekkel és a jövedelmek készpénzben történő újraelosztása során kapott bevételekkel (szociális juttatások). Az indikátor nem tartalmazza a természetbeni társadalmi juttatásokat.

A háztartások alapvetően vállalkozási tevékenységből, alkalmazotti munkavégzésből, eszközök rendelkezésre bocsátásából, illetve társadalmi juttatásokból szerezhetnek jövedelmet. A vállalkozási tevékenység a hozzáadott értéken keresztül, illetve munkavállalói vagy tulajdonosi jövedelem formájában egyaránt növelheti a háztartások elkölthető jövedelmét, ezek a jövedelemkategóriák nem is különbözhetnek el minden esetben egymástól (mivel a vállalkozás a háztartás része). A munkavállalói jövedelmek tartalmazzák a munkavégzés ellenértékéért pénzben vagy természetben kapott juttatást, a munkaadók és a munkavállalók által fizetett jövedelemadókkal és társadalombiztosítási járulékokkal együtt. (Az adókat és járulékokat később levonják, így a rendelkezésre álló jövedelmet csak a nettó bér és egyéb kereset összege befolyásolja. Nem hat a rendelkezésre álló jövedelemre a magánszemélyek egymásnak fizetett munkavállalói jövedelme sem, amelyet például az önálló vállalkozók fizetnek az alkalmazottaiknak.) A társadalmi juttatások közül a legjelentősebbek a nyugdíjak és nyugdíjszerű ellátások, de ide tartoznak a munkanélküli vagy szociális ellátások, támogatások is.

Az indikátor grafikonon felvázolt értékgyömbéje jól szemlélteti a fejlődési folyamatot, amely során a háztartások rendelkezésre álló jövedelme 1995-től egyre nőtt. A trendet csak a 2009. évi visszaesés törte meg, amikor a 2008. évi 17 976 milliárd Ft-os összes, korrigált, rendelkezésre álló jövedelem 2009-re 17 923 milliárd Ft-ra csökkent. Ez a 0,3 százalékos visszaesés ugyanakkor csekély mértékű, inkább stagnálásként értékelhető, és egyértelműen külső pénzügyi hatásra vezethető vissza. Ekkor érte el hazánkat a nemzet-

közi pénzügyi válság hatása, amely visszavetette a háztartási szektor összes korrigált, rendelkezésre álló jövedelmét.

Az indikátor értéke 2016-ban 22 567 milliárd Ft-ra nőtt, amely 2015-höz (21 944 milliárd Ft) képest 2,84%-os növekedést jelent. A 2016. évi adat ugyanakkor lassuló ütemet jelez: a 2015. évi növekedés mértéke 3,04%, míg a 2014. évi 4,98%.

Az ehhez nagyon közel álló indikátor az egy főre jutó, korrigált, rendelkezésre álló háztartási jövedelem vásárlóerő-paritáson, amelyre az EU-tagországok adatsora 2015-re vonatkozik. Az adatok szerint 2015-ben Magyarországon az egy főre jutó korrigált, rendelkezésre álló háztartási jövedelem vásárlóerő-paritáson 13 551 euró volt, szemben az EU28-átlaggal (21 901 euró). Hazánk kizárólag Bulgáriát (10 285 euró) és Lettországot (13 097 euró) tudta megelőzni. Érdemes felfigyelni rá, hogy míg 2015-ben Magyarország még megelőzte Romániát (13 645 euró), addig 2016-ban Románia már kedvezőbb adattal bír hazánknál. A visegrádi országok mindegyikének jobb az adatai, mint Magyarországnak, Lengyelországban 15 108 euró, Szlovákiában 16 417 euró és a Cseh Köztársaságban 17 165 euró volt az egy főre jutó, korrigált, rendelkezésre álló háztartási jövedelem vásárlóerő-paritáson.

Magyarországon a háztartási szektor rendelkezésre álló jövedelme a 2004-ben csatlakozott többi kelet-közép-európai országhoz hasonlóan nem éri el az EU28-átlag szintjét. Ezek a jövedelmi különbségek nyilvánvalóan hozzájárulnak az unión belüli vagyoni különbségek felépüléséhez, elmélyüléséhez.

Az indikátor értéke hazánkban nőtt, de elmarad az EU28 átlagától, és a visegrádi országok között is a legalacsonyabb.